

مروری بر وضعیت آلودگی هوای پایتخت

تهران در اغمای وارونگی

آسو محمدی

بلکه شهرهای کوچک و حتی برخی روستاها نیز از این پدیده قرن حاضر بی‌نصیب‌نمانده‌اند.

سازمان هواشناسی هشدار داد

به دنبال این وضعیت سازمان هواشناسی درباره آلودگی هوادر تهران و سه استان دیگر دوبروز پیش هشدارهایی را صادر کرد. بر این اساس از صبح امروز (۲۰ آبان) پایداری هوا در نیمه شمالی کشور و به دنبال آن افزایش غلظت آلاینده‌های جوی در استان‌های تهران، البرز، قزوین و مرکزی موجب کاهش کیفیت هوا تا حد هشدار برای تمام گروه‌های می‌شود و این وضعیت تا روز سه‌شنبه (۲۱ آبان) ادامه می‌یابد؛ از این رو توصیه‌شده افرادی به‌ویژه کودکان، افراد مسن و بیماران تنفسی و قلبی از تردد و توقف در شهر خودداری کنند.

براساس اعلام سازمان بهداشت جهانی روزانه ۸ هزار نفر در دنیا به‌خاطر آلودگی هوا جان‌شان را از دست می‌دهند. در ایران هم مطالعات اپیدمیولوژی نشان می‌دهد از هر ۱۰ مرگ، یکی بر اثر آلودگی هوا است. این در حالی است که آخرین آمار وزارت بهداشت از مرگ‌های ناشی از آلودگی هوا حکایت از این دارد که در سال ۹۵، ۲۰ هزار مرگ مرتبط با آلودگی هوا در کشور ثبت شده که سهم تهرانی‌ها از این ماجرا، پنج‌هزار مرگ بوده است. آمارهای سال ۹۶ و ۹۷ هنوز به‌طور دقیق منتشر نشده‌است.

هوای آلوده قاتل هزاران ایرانی

میزان مرگ ناشی از آلودگی هوا در سال ۹۴، ۱۲ هزار و ۸۹۷ نفر عنوان شد که در مقایسه با آمار جدید، نشان از افزایش چندهزار موردی دارد. به گفته عباس شاهسونی، سرپرست گروه سلامت هوای وزارت بهداشت قربانیان آلودگی هوا، معمولاً مبتلایان بیماری‌های قلبی و عروقی بودند که بیماری آنها از طریق حضور مکرر در فضای آزاد تشدید و منجر به مرگ آنها می‌شود. باین همه، به گفته سرپرست گروه سلامت هوای وزارت بهداشت، میانگین غلظت ذرات از سال ۹۲ تا سال

۹۴ از مقدار ۳۹ میکروگرم به ۳۱،۷ میکروگرم کاهش پیدا کرده اما میانگین غلظت آلاینده‌ها نسبت به استاندارد جهانی سب‌تر است.

پیش از این نیز صادق حسنونند، عضو هیات علمی پژوهشکده محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی تهران درخصوص تحقیقات انجام‌شده درباره ارتباط بین اپیدمیولوژی و آلودگی هوا در دانشگاه علوم پزشکی گفته بود: «بر اساس مطالعات صورت گرفته ۱۰ درصد از مرگ‌ومیرهای موجود در ایران بر اثر آلودگی هوا اتفاق می‌افتد. در مطالعات اپیدمیولوژی بیشتر از روش پنل استوری یا کوهورت استفاده می‌شود. اپیدمیولوژی تلاشی عمومی، سازمان‌یافته و هدفمند برای پیشگیری از بیماری‌ها و ارتقای سلامت، بررسی میزان مرگ‌ومیر و ابتلا به بیماری‌ها و عوامل ایجاد آنها مهم‌ترین مباحثی است که در رشته‌ای به نام اپیدمیولوژی مورد تحقیق و بررسی قرار می‌گیرد.»

حسونند توضیح داده: «بر اساس مطالعات اپیدمیولوژی و ارتباط آن با آلودگی هوا حساس‌ترین رنج سنی که در معرض بیماری‌های خطرناک ناشی از آلودگی هوا قرار دارند، افراد بالای ۶۵ سال و زیر ۵ سال بوده و بیماران قلبی عروقی، افراد باردار و افراد چاق نیز از این دسته هستند.»

علت آلودگی‌های هوا مسئله وارونگی دما

در این میان علت بیشتر آلودگی‌های هوای کشور در ماه‌های سرد سال به دلیل پدیده اینورژن یا وارونگی دما رخ می‌دهد؛ پدیده‌ای که مختص ایران نیست و در اکثر کشورهای جهان نیز رخ می‌دهد. «وارونگی دما» زمانی رخ می‌دهد که لایه‌ای از هوای گرم بالای هوای سرد مجاورت کسره زمین قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی پایداری هوا ایجاد می‌شود و به جای آنکه با افزایش ارتفاع، کاهش دما داشته باشیم، تا چند صد متر از سطح زمین با افزایش ارتفاع، افزایش دما خواهیم داشت. همین وارونگی دما نقش اساسی در آلودگی

با ترافیک سنگین، نقش مرکزی در وضعیت نامناسب هوای شهرهای بزرگ ایفا می‌کنند، بنابراین می‌توان مشکل آلودگی هوا را از طریق سیاست‌های درست حمل و نقل حل کرد.

در سال‌های اخیر چین، آمریکا و چند کشور اروپایی که برخی شهرهایشان جز آلوده‌ترین شهرهای جهان بودند، سیاست‌هایی را در پیش گرفتند تا بتوانند میزان آلاینده‌هایشان بکاهند. به‌طور مثال یکن اولین قدم رایانوسازی و بهسازی سیستم حمل و نقل عمومی آغاز کرد. آن‌ها از حدود یک دهه قبل ۱۳ هزار تاکسی و دو هزار اتوبوس فرسوده را زده خارج کرده و به جای آن‌ها خودروهایی را با استانداردهای «یورو ۳» وارد سیستم تاکسی‌رانی کرده‌اند. همین نوسازی اثرات مثبت چشم‌گیری به همراه داشته به‌طوری‌که این استانداردهای جدید توانستند ۳۰ درصد از مواد آلاینده ناشی از وسایل نقلیه موتور را کاهش دهند. اروپا نیز چشم‌اندازی بلندمدت طراحی و طرحی را به نام «بسته آب‌وهوایی ۲۰-۲۰» پیشنهاد داده است. این بسته برای تمام کشورهای اروپایی افزایش ۲۰ درصدی میزان اثر بخشی انرژی، کاهش ۲۰ درصدی انتشار گازهای گلخانه‌ای و افزایش ۲۰ درصدی میزان انرژی‌های تجدیدپذیر زیرساختی را تا سال ۲۰۲۰ پیش‌بینی می‌کند.

وارد سیستم تاکسی‌رانی کرده‌اند. همین نوسازی اثرات مثبت چشم‌گیری به همراه داشته به‌طوری‌که این استانداردهای جدید توانستند ۳۰ درصد از مواد آلاینده ناشی از وسایل نقلیه موتور را کاهش دهند. اروپا نیز چشم‌اندازی بلندمدت طراحی و طرحی را به نام «بسته آب‌وهوایی ۲۰-۲۰» پیشنهاد داده است. این بسته برای تمام کشورهای اروپایی افزایش ۲۰ درصدی میزان اثر بخشی انرژی، کاهش ۲۰ درصدی انتشار گازهای گلخانه‌ای و افزایش ۲۰ درصدی میزان انرژی‌های تجدیدپذیر زیرساختی را تا سال ۲۰۲۰ پیش‌بینی می‌کند.

برای کاهش آلودگی کشور چه اقداماتی صورت گرفته است؟ در این طولانی مدت‌ترین سیاستی که تاکنون اعمال شده اجرای طرح تردد خودروها در برخی روزها و ممنوعیت تردد خودروهای شخصی در روزهای اوج آلودگی است. سال‌ها طرح «محدوده می‌شد که نتیجه چندی در کاهش آلودگی نداشت و اکنون این طرح با اندکی تغییر به طرح «محدوده کنترل آلودگی هوا» تبدیل شد که البته به نظر می‌رسد تاثیر چندی در کاهش آلودگی‌های پایتخت نداشته است. به نظر می‌رسد مسئولان شهری راهکار موثر و بلندمدتی برای کاهش آلودگی هوادرند و در شرایط بحرانی فقط به تعطیل کردن مدارس و گاهی ادارات بسنده می‌کنند.

برای کاهش آلودگی کشور چه اقداماتی صورت گرفته است؟

این وضعیت در حالی که آمار میزان مرگ‌ومیر و بیماری‌های قلبی و ریوی ناشی از آلودگی هوا روز به روز در حال افزایش است، به‌طوری‌که بنا بر گزارش سازمان جهانی بهداشت، هر ساله هفت میلیون نفر در جهان به دلیل این آلودگی

با آنکه وارونگی هوا در ماه‌های سرد سال امری طبیعی است و می‌تواند افزایش آلودگی‌ها را به همراه داشته باشد اما بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته راهکارهایی را برای کاهش آلاینده‌ها یافته‌اند؛ راهکارهایی که می‌تواند راهگشایی برای رفع آلودگی‌های روزافزون کشور باشد. در سال‌های اخیر جامعه جهانی به دنبال راهکارهای بلندمدتی برای مقابله با این پدیده بوده و نتایج خوبی را نیز به دست آورده است. گفته می‌شود که ترافیک

وسایل نقلیه موتوری و سیستم‌های گرمایشی خانگی بزرگ‌ترین عوامل آلودگی هوادر شهرها به‌شمار می‌روند؛ به‌ویژه وسایل نقلیه به‌سبب سطح بالای انتشار مواد آلاینده‌شان در محیط‌های

است که کمک‌های نقدی خود را به حساب هلال احمر واریز کنند و از پرداخت این مبلغ به افراد غیر خودداری شود. رئیس جمعیت هلال احمر با اشاره به اقدامات انجام‌شده از سوی دادستانی در موارد پیشین گفت: جمعیت هلال احمر با اشرفی که بر یک منطقه و بحران دارد، بهتر از هر نهاد دیگری می‌تواند نسبت به هزینه کرد کمک‌های مردمی اقدام کند؛ چرا که ما با اطلاع از شرایط تمام افراد اقدام به توزیع کمک‌های مردمی خواهیم کرد. وی در مورد افرادی که ممکن است با خودروی شخصی برای کمک به زلزله‌زدگان به این مناطق بروند، گفت: خوشبختانه در همان روزهای نخست زلزله اقدامات خوبی صورت گرفته و امور مربوط به اسکان اضطراری به‌طور کامل انجام شده است؛ در

ترافیک وسایل نقلیه موتوری و سیستم‌های گرمایشی خانگی بزرگ‌ترین عوامل آلودگی هوادر شهرها به‌شمار می‌روند؛ به‌ویژه وسایل نقلیه به‌سبب سطح بالای انتشار مواد آلاینده‌شان در محیط‌های با ترافیک سنگین، نقش مرکزی در وضعیت نامناسب هوای شهرهای بزرگ ایفا می‌کنند

و غلظت بالای ذرات معلق در هوا جان خود را از دست می‌دهند و این میزان از فوتی‌ها، بیش از مرگ‌ومیر سالانه ناشی از ابتلا به بیماری‌هایی مانند ایدز (۱/۱ میلیون نفر)، سل (۱/۴ میلیون نفر)، دیابت (۱/۶ میلیون نفر) و حوادث جاده‌ای (۱/۳ میلیون نفر) است. بنا بر این مسئولان دستگاه‌های مربوطه و نهاد‌های مرتبط باید این وضعیت را و این هشدارها را جدی بگیرند و برای حفظ سلامت مردم اقدامات را لازم‌الاجرام دهند.

بلیت نیم‌بهای مترو و اتوبوس و افزایش عوارض طرح ترافیک

آخرین اقدامی که در این راستا صورت گرفته، این است که معاون استانداری تهران با اشاره به تداوم آلودگی هوا از افزایش عوارض محدوده طرح ترافیک و نیم‌بها شدن بلیت حمل و نقل عمومی از امروز خبر داد. محمد تقی زاده در جلسه کمیته اضطرار آلودگی هوای استان تهران گفت: از امروز بلیت وسایل حمل و نقل عمومی به مدت چند روز نیم بها خواهد شد و عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک نیز تا ۵۰ درصد افزایش می‌یابد. وی یادآور شد: اگر شاخص کیفیت هوای تهران بالاتر از عدد ۱۵۰ رفت و در شرایط ناسالم برای همه افراد قرار گرفت، احتمال تعطیلی مهد کودک‌ها و مدارس در مقاطع پیش‌دستانی و دبستان طی سه روز آینده وجود دارد. به گفته تقی‌زاده، برای جلوگیری از ورود کامیون‌ها به شهر ممنوع شد و پلیس بر خورد جدی‌تری با خودروهای دودزا و موتورسیکلت‌ها خواهد داشت. معاون استانداری استان تهران تصریح کرد: توصیه ما به مدارس این است که تا پایان هفته از فعالیت‌های بدنی و ورزش در فضای باز خودداری کنند. وی در پایان گفت: با توجه به اینکه آلودگی هوا در جنوب و غرب استان تهران بیش از سایر مناطق است، تا پایان هفته محدودیت‌هایی برای فعالیت صنایع و معادن در این استان خواهیم داشت.

شورای شهر تهران نام خیابان فردوس غربی را به ناصر حجازی و نام میدان پیروزان را به پرسپولیس تغییر داد. حجت نظری، عضو شورای شهر تهران در توضیح این اقدام گفت: «بلوار فردوس دو بخش شرقی و غربی دارد که معمولاً شهروندان تهرانی بلوار فردوس شرقی را به بلوار فردوس می‌شناسند و بخش غربی آن به نام مرحوم ناصر حجازی نامگذاری شد، چرا که کمپ باشگاه استقلال در آنجا قرار دارد. میدان و خیابان پیروزان در مجاورت باشگاه پرسپولیس نیز به همین دلیل تغییر نام داد.»

مشاور روز بر علوم:

ایرانی‌ها علمی فکر نمی‌کنند

مشاور روز بر علوم و رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور بیان کرد: مردم علمی فکر نمی‌کنند و خرافه پرستی و شبه علم در میان آنها کم نشده است. به گزارش ایلنا، وحیداحمدی در برنامه بزرگداشت روز جهانی علم در خدمت صلح و توسعه افزود: ما الان با شکاف عظیمی در بهای‌های علم بین مردم جامعه مواجه هستیم. باین نگرش طبیعاً ضرورت رسوخ علم در جامعه احساس می‌شود. اگر باین نگرش مرزهای بین جامعه علمی و مجموعه مخاطبین را بر نداریم دچار بحران می‌شویم. توسعه علمی با سرعت یاد محقق می‌شود ولی آیا مرزهای علمی و جامعه بر داشته می‌شود؟ خیر.

آیین نامه اجرایی آموزش عالی رایگان معولان ابلاغ شد

اسحاق جهانگیری، آیین‌نامه اجرایی آموزش عالی رایگان افراد معلول را که به استناد قانون حمایت از حقوق معلولان تصویب شده، برای اجرا ابلاغ کرد. به گزارش ایلنا، با تصمیم هیئت وزیران در جلسه روز ۱۸ آبان ۱۳۹۸، افراد معلول نیازمند وادج شرایط می‌توانند از تسهیلات مربوط به معافیت از پرداخت شهریه برای یک بار در هر مقطع تحصیلی در سقف سنوات مجاز آموزش رایگان بهره‌مند شوند. هم‌چنین، واحدهای آموزش عالی موظفند نسبت به ثبت نام، انجام امتحانات و صدور مدرک افراد پذیرفته شده موضوع این آیین‌نامه بدون دریافت شهریه اقدام کنند.

مشاور معاون درمان وزارت بهداشت خبر داد: کاهش ملموس سن سکنه مغزی در کشور

مشاور معاون درمان وزارت بهداشت گفت: سن سکنه مغزی در ایران به شکل ملموسی پایین آمده است که دلیل آن هم سبک زندگی اعم از تغذیه ناسالم، مصرف چربی و نمک، فست‌فود و تحرک بدنی ناکافی است که منجر به افزایش ریسک سکنه‌های مغزی شده است. جمشید کرمانچی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به مبحث سکنه مغزی در کشور، گفت: سکنه مغزی به عنوان یکی از شایع‌ترین بیماری‌های کشور محسوب می‌شود؛ به‌طوری‌که سالانه ۱۰۰ هزار مورد سکنه مغزی در کشور داریم. نکته مهم دیگر این است که سکنه مغزی همچنان به عنوان علت مهم اصلی معلولیت‌ها و ناتوانی‌ها در کشور شناخته می‌شود. مشاور معاون درمان وزارت بهداشت هم‌چنین گفت: مردم نباید فکر کنند که سکنه مغزی فقط در سنین بالای ۵۰ یا ۶۰ سال اتفاق می‌افتد. در حال حاضر سکنه‌های مغزی در سنین ۴۰ سال داریم و بعضاً مواردی از سکنه مغزی در سنین زیر ۴۰ سال هم دیده شده است. گاهی اوقات مردم انتظار دارند که یک فرد پیرو کار افتاده‌های سکنه مغزی کند؛ در حالی‌که یک فردی که شاغل است یا در خیابان راه می‌رود هم ممکن است سکنه مغزی کند. بنابراین حواس مردم باید به این موضوع باشد و اشتباه نکنند و فکر نکنند که سکنه حاد مغزی فقط مختص افراد پیر است. کرمانچی تأکید کرد: مردم زمانی که علامت سکنه مغزی را دیدند، فکر نکنند که یک عارضه محدود و زودگذر است و با خود بگویند یک ساعت یا یک روز صبر کنیم تا بهتر شویم، بلکه باید به سرعت به اورژانس مراجعه کنند تا در آنجا معطمن شوند.

خبر

رئیس جمعیت هلال احمر:

سلب‌ریتی‌ها شخصا برای زلزله‌زدگان پول جمع آوری نکنند

رئیس جمعیت هلال احمر کشورمان از افراد و چهره‌های شناخته شده خواست تا چنانچه قصد جمع‌آوری کمک برای زلزله‌زدگان را دارند، این اقدام را با محوریت هلال احمر و به حساب این جمعیت انجام دهند.

به گزارش ایسنا، جمع‌آوری کمک‌های مردمی از سوی چهره‌های شناخته شده در زمان حوادث و بلا یا موضوع تازه‌ای نیست؛ اما مدتی دو سال اخیر این روند به دلیل عدم شفافیت مالی و بی‌اطلاعی کمک‌کنندگان از نحوه هزینه‌کرد، منجر به حساسیت‌هایی شده است تا جایی که با دستور

مقام قضایی حساب بانکی برخی از افرادی که اقدام به جمع‌آوری کمک کرده بودند، بسته شد و برخی از این افراد با ارائه گزارش‌های مالی موفق به بازگشایی مجدد حساب‌شان شدند.

رئیس جمعیت هلال احمر ایران در گفت‌وگو با ایسنا، درباره جمع‌آوری کمک‌های مردمی برای کمک به زلزله‌زدگان آذربایجان شرقی گفت: ما یک کد دستوری را در هلال احمر برای کمک به زلزله‌زدگان انتخاب کردیم که بر اساس این کد تمام مبلغ کمک شده صرفاً به حساب زلزله‌زدگان آذربایجان شرقی منظور شده و

برای آنان هزینه خواهد شد. علی اصغر پیوندی در مورد ورود سلب‌ریتی‌ها و چهره‌های شناخته شده برای جمع‌آوری کمک نیز گفت: واقعیت این است که مردم ما مردمی نوع دوست و مهربان هستند که قطعاً به‌منوعان‌شان کمک می‌کنند. بنابراین درخواست ما از افرادی که قصد دارند به هر طریقی اقدام به جمع‌آوری کمک کنند این است که شخصاً به این مسائل ورود نکرده و با توجه به مقرراتی که وجود دارد، تلاش کنند تا جمع‌آوری کمک‌ها از سوی هلال احمر انجام شود.

وی ادامه داد: درخواست ما از مردم نیز این